

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 6 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu, ulica — Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljave in dopisi. S Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemamo stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrtletno K 4.50, leto K 18.— za inozemstvo leto K 28.— Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četverstolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primerni popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Za „Jutrov“ sklad.

G. Fr. Keršovani, obč. tajnik v Marezigah pri Kopre 5 kron;

G. Ivan Papež v št. Rupertu na Dolenjskem 1 K;

Neimenovana Ljubljanka 1 krono;

L. V. v Ljubljani 1 krono.

Iskrena hvala!

Slovensko šolstvo v Trstu.

Boj za slovensko ljudsko šolstvo v Trstu se vodi že desetletja in deloma smo dosegli nekake uspehe, četudi se niti oddaleč še ne more govoriti o kaki zadovoljivosti naših potreb v tem oziru, nasprotno, še vedno moramo vzdrževati svoje ljudske šole v Trstu sami, s prostovoljnimi prispevki in pri vsem tem polnijo otroci slovenskih staršev še vedno nemške in italijanske šole tržaške, ker v Ciril-Methodovih šolah ni dovolj prostora za vse in tudi predaleč je mnogim zahajati vanje.

Boj za slovensko ljudsko šolstvo v Trstu torej niti od daleč še ni izvojevan, ker slovensko ljudsko šolstvo v Trstu, kolikor ga je, je samo začetek in sicer skromen začetek, ker 70.000 tržaških Slovencev bi moralo imeti vsakega veliko več ljudskih šol, da bi bilo njihovim potrebam v tem oziru popolnoma udovoljeno.

Čakajo nas še veliki in težki boji, dokler se ne reši vprašanje slovenskih ljudskih šol v tržaškem mestu, ali zato se vseeno ne smemo omejiti samo na to, da bi zahtevali ljudske šole, ker one nam za naš narodni razvoj vendar ne zadostujejo, mi moramo zahtevati tudi

slovenske srednje šole v Trstu

in sicer moramo pomisljati na to takoj, ne pa čakati najprej, da se reši vprašanje ljudskih šol, ker potem bomo čakali na srednje šole še petdeset let, ali pa morda še več!

O vprašanju slovenskih srednjih šol v Trstu se do sedaj še ni veliko govorilo — vsaj toliko in s tako odločnostjo ne, da bi bila vlada primorana vzeti to vprašanje v resen pretres, ona sama pa gotovo ne pride do prepričanja, da imamo Slovenci pravico do svojih srednjih šol v Trstu.

Za otroke, ki ne joka, se mati z več otroci ne zmeni veliko, ker ima dovolj opravka z onimi otroci, ki jokajo in jo vznemirjajo. To velja za mater, kako je pa še-le z mačeho, kar je avstrijska vlada, nam Slovincem!

Vse, kar smo Slovenci dosegli, je samo rezultat dolgotrajnih in težkih bojev in tudi srednjih šol v Trstu ne dobimo kar tako, kot kako velikonočno, božično, ali novoletno darilo, ali pa zato, ker pride vlada do prepričanja, da se nam godi v tem oziru velika krivica! Vlada do tega prepričanja sploh nikdar ne pride in ako nam bo kdaj ustanovila srednje šole v Trstu, stori to samo pod pritiskom odločnih zahtev tržaških Slovencev po srednjih šolah.

Zdi se, kakor bi bili tržaški Slovenci nekako zadovoljni z nemškimi srednjimi šolami, ker drugače si je težko razlagati dejstvo, da se je do sedaj tako zanemarjalo vprašanje slovenskih srednjih šol v Trstu.

LISTEK.

Ljubimca pariška.

(Nadaljevanje „Nostradama“.)

VI.

Merjasec zajet.

Dodajmo k Mirtini sliki bistveno potezo. Mirta, njena mati, lepa Grkinja, je bila zlahkno izvrševala obrt vlačuge. In Mirta, odkar je pomnila z očmi in ušesi, je imela zgolj tako svojat okrog sebe. Toda do današnjega dne se je ohranila Mirta čisto in pošteno, krepko in odločno, sredi družbe, ki ni poznala teh kreposti.

Mirta se je ozrla po ulici na desno in na levo; to je bil njen prvi jutranji pogled, namenjen sosednjim hišam, ki so ležale še v snu in počitku. Zdajci pa se je obrnila nazaj in spustila zaveso pri oknu. Trepetal je. Bila je bleda, kakor še nikoli.

„Kaj hočejo ti ljudje?“

Skozj gosta okrogla stekla na oknih jih je opazovala. Bilo jih je pet, in zdelo se je da pozorno ogledujejo krčmo. Nič čudnega ni bilo v tem, ali med njimi je bil nekdo, ki je s svojo navzočnostjo dajal tej družbi

Vzrok temu je najbrže enostranska narodna vzgoja tržaških Slovencev, ki so imeli pred očmi vedno samo italijansko nevarnost, nemški nevarnosti, ki ni nič manjša od italijanske, se je pa posvečalo premalo pozornosti.

To je napaka. Nemške šole so nam ravnotako nevarne kot italijanske, mi potrebujemo samo slovenske šole in sicer ne samo ljudske, temveč tudi strokovne, srednje in visoke šole. Slovencev je v Trstu skoraj še enkrat toliko kot v Ljubljani in Trst je ravnotako od vseh strani (na kopnem seveda) obdan od Slovencev, kot Ljubljana, torej bi bilo čisto nič odveč še-le dokazovati opravičenost zahteve po slovenskih srednjih šolah v Trstu, treba jih je samo resnično zahtevati!

Vprašanje je važno in resno in se mora vzeti temu primerno resno v pretres. Zahteva po slovenskih srednjih šolah v Trstu mora postati ravno tako splošna zahteva ne samo tržaških temveč vseh Slovencev, kot je vprašanje slovenskih ljudskih šol v Trstu.

Stvar je oficijalnega vodstva tržaške slovenske politike, da slovenske srednješolske zahteve ne samo formulira, temveč tudi preskrbi, da ne ostanejo te naše zahteve samo predmet razpravljanja v kakem ozkem krogu, zanje se mora zainteresirati vse slovensko ljudstvo v Trstu in potem se bodo zainteresirali za vprašanje slov. srednjega šolstva v Trstu tudi faktorji, ki popuščajo samo pred onim, ki zahteva svoje pravice z vso odločnostjo onega, ki se dobro zaveda, da zahteva samo — svojo pravico.

Ljubljana-Kranjsko.

Ponedeljkova številka „Jutra“ je prispela v Ljubljano še-le ob 8. uri zvečer, ker je s tržaškega južnega kolodvora niso pravočasno odposlali. Južna železnica bi morala pač malo hitreje odposiljati brzovozno blago in naj pomisli, da vozi „Jutro“ že tretje leto iz Ljubljane v Trst — oz. od novega leta sem iz Trsta v Ljubljano in bi morala vedeti, da to ni vseeno, ako pride list v Ljubljano par ur prej, ali pa pozneje. V Ljubljani se to nikdar ni zgodilo, list je prišel vedno o pravem času v Trst, izvzemaš ako ni bil pravočasno tiskan. Upamo, da se niti na tržaškem kolodvoru ne zgodi več, da ne bi „Jutra“ pravočasno odposlali.

Kdor nas ne pozna, ga tudi mi ne poznamo. Od več strani smo dobili vprašanja, kako je to, da „Jutro“ prav nič ne omenja perutinarske razstave in zakaj je prezrlo reklamo za koncert Slovenske filharmonije. Na ta in vsa bodoča taka vprašanja odgovarjamo tako in sicer čisto odkrito: Kdor reflektuje na to, da se „Jutro“ zanima za taka poročila, mora to stvar že tako urediti, da bo preje poznal „Jutro“ kot „Jutro“ njega. Posebno zdaj so v Ljubljani nastale take razmere, da vsako društvo, vsako podjetje izbira list, v katerem želi biti omenjeno. Ako in kjer ta izbrčnost ne pade tudi na „Jutro“, čemu bi se mi vsiljevali? Vsa mora vsakdo ako ve za naslove drugih listov, vedeti tudi za naslov „Jutra“. Kdor se obrne na nas, smo mu rade volje na

čuden, strašen pomen — človek, ki ga je Mirta spoznala s prvim pogledom: veliki profos!

„Kaj hočejo? Zakaj in zaradi koga so tu? ... Oh, zaradi njega, zaradi njega! ...“

Ta hip je prišla nova družba treh mož in se pridružila prvi.

„Gospod Lagard!“ je zamrmrala Mirta. „Kaj hočejo? ... Oh, ojačenji pričakujejo, ne čutijo se dovolj močnih, da bi ga nasko čili! ...“

Vsa brezumna od skrbi se je začela sukati po sobi. Ko je pogledala skozi okno, jih je bilo že deset. Tekla je k mali sobici, kjer je spal Roajal. Toda pred vrati je obstala.

„Ne, naj spi, revček ubogi. To je morda njegovo zadnje spanje v življenju. Zbudim ga, kadar pride čas. Nikogar ni v krčmi; žive duše nimam tu, da bi jo postavila z orožjem v roki poleg njega. Ljuba Devica! Prihranila sam si nekaj denarja; trideset tisoč liver imam zakopanih v kleti; hranila sem jih za slučaj, če bi se Roajal odločil danes ali jutri ... Obljubljam ti obleko, vezeno z zlatom, in zlato krono, v tvoji cerkvi Notre-Dame; žrtvovati hočem tretjino svojega premoženja, deset tisoč liver, samo reši ga!“

Tekla je k oknu; zdaj jih je bilo petnajst. Ronšrol je dajal tiho in mirno po-

razpolago. Proti njegovi volji pa ne moremo in pa tudi nočemo delati reklame. K razstavam in koncertom se pa tudi pošiljajo vabila na uredništva listov. Mi nismo prejelj vabila ne za perutinarsko razstavo, ne za koncert Slovenske filharmonije in zato je naravno, da nimamo povoda poročati ne o enem kot drugem slučaju. Kdor ima razum, naj to naše stališče tudi razumeva!

„Glasovi časopisja“. Pod tem naslovom si je Dimnikar - Ribnikarjeva „Megla“ privoščila za 1. aprila kritiko, kako poročajo slovenski listi o enem in istem dopodku. G. Kritik je med drugim pustil „Jutru“ največ prostora. Ker pa je g. Kritik doma iz „Jutrove“ šole, se tega kar se je pri nas naučil, tudi v uredništvu „Megle“ ni mogel otrešiti. Iz razvrstitve in podrobnosti poročila se kar že od daleč zapazi njegova fotografija in sicer prav po onem izvorniku, ki je nedavno še pri „Jutru“ „Koval“ istotaka poročila. Če moramo že to odobravati, da tega tudi pri „Megli“ ni pozabil, kar se je pri „Jutru“ naučil, koliko bolj smo g. Kritiku hvaležni, da se je na koncu svojega plagijata spomnil tudi na „Jutrov“ sklad.

To je več, kar smo pričakovali od njega, da, še celo več, kar klerikalci pričakujejo od svojih uskokov. Pa na nekaj je genijalni kritik pozabil, in na to ga tukaj spominjamo, ko nam je vzbudil spomin, kako poročajo slovenski listi. Stvar je namreč ta: Neko soboto večer so imeli neki gospodje svoj občni zbor. Ker se je občni zbor zaključil še le pozno po noči in se v nedeljo v tiskarnah ne dela, je „Jutro“ o tem zborovanju prineslo poročilo prav v tisti sliki, kot jo „Megla“ ponatiskuje v svoji prvoaprilski izdaji in kot se občni zbori, in katere se polaga večja važnost sploh tudi v vsakem dnevniku, tudi v nemških, poročajo; Namreč po raznosti vsebine porazdeljeno. Nobeden drugih „domačih“ listov ni prinesel niti besedice o tem zborovanju, ker pa iz skušnje vemo, da se vsakemu listu pripeti, da je z drugim (najnejšem) gradivom preobležen, (Ljubljanska „Megla“ tega doslej še ni doživela) za to taka poročila mora odložiti, smo čakali tega poročila v drugih listih. Pa minol je dan za dne, v nobenem listu niti sledu o tem zborovanju. Kar zagledamo v četrtkem v katoliškem dnevnem glasilu dalje a stisnjeno tiskano poročilo z naslovom tega zborovanja. Slučajno se nam ustavi oko v 5. vrsti katere besede so se nam tako „neznansko“ znane zdele. In čim dalje čitamo, tem boljše nam je „neznansko“ znano zdelo da so vrstice in besede dobesedno — naše Primerjali smo naše poročilo s tem in našli, da so gg. tovariši v katoliški tiskarni le uvod malo prodružili, semtertje tudi kaj malega izpustili, a v celoti je bilo „Jutrovo“ poročilo preplankano v katoliški tiskarni. To navsezadnje ni nič tako hudega le posebno lepo ni, če plagijator ne pove vira originala. Smo pa takoj rekli, to le nam zna enkrat še prav priti. Drugi dogodki urednika dnevnega lista kmalo spravijo z njegovim mislimi na drugo pot. Pa glejte! Pride sobota jutro. V ljubljanski „Megli“ zagledamo zopet nam nekaj neznansko znanega, kakor smo v četrtkem zagledali v katoliškem dnevniku. In ko si to neznansko stvar nekoliko od bližje pogledamo, vidimo, da je to kar je stalo v ljubljanski „Megli“ zopet dobesedno preplan-

velja svojim stražarjem. Mirta je smuknila po stopnjicah in planila v skupno izbo. V pritličju sta bili dve okni, z močnim omrežjem, kakor je bilo v navadi tiste čase; vrata so bila masivna in okrepjena z železnimi oboji, kakršna so pač morala biti vrata krčme, ki so jo oblegali danes razbojniki, jutri razgrajajoči plemenitaši.

„Kako uro se bo že držalo“, je rekla sama pri sebi. „Kaj naj storim? Prijeti ga hočejo. Zakaj? Da ga obesijo! Oh, njega videti na vsehali!“

Zaškrpala je z zobmi. In v blazni grozi se je udarila z obema rokama po sencih. Marsikateri hrabrec bi se je bil zbal. To ni bila več lepa Mirta, miroljubna blondinka s šegavim nasmeškom. Vse, kar je bilo v njej upornega, se je razbrzdavalo in vrelo. Grozeče se je ozrla okrog sebe.

„Branili se bomo!“ je siknila izmed zob. Lesene stopnjice so bile v ozadju dvorane, v levem kotu. Odprtina, ki je vodila v klet, je bila na desni. Mirta je dvignila zavoro in jo naslonila na zid. V izbi so bile mize, klopi, danes pa so bile lahke kakor peresca.

Z instiktivno, a čudovito taktiko je razvrstila to pohištvo — ne okrog vrat, kakor bi utegnil kdo misliti, nego v krogu okrog

kanó iz „Slovenca“. Niti preplonkat jim ni bilo potreba, izrezali so poročilo iz „Slovenca“ in ga ponatiskali. Da se je to skoro en teden dni pozneje zgodilo, ni bilo nobene nesreče. In mi na to le spominjamo g. Kritika, ker je v svoji začetkom omenjeni ocenil na to svojo genijalno točnost in izvirnost pozabil.

Konjska dekleta. Kar nič se ne čudite temu čudnemu naslovu, zakaj pod božjim solncem, kjer ni nič nemogočega, je tudi to mogoče, da se dobe tudi konjska dekleta na svetu. Le vprašajte dekleta, ki so bila na misijonu v Šmibelu pri Novem mestu, če ni res tako. Ko so imela dekleta določeno posebno pridigo zas, jim je gospod misijonar tako le na grešno dušo govoril: „Preljuba moja dekleta! Ve vse veste, da se dobe pri nas dvojne vrste vijolice, enima pravimo konjske, drugim pa „ta prave“. Tako je tudi pri vas, moja preljuba dekleta. Kar vas je tukaj, vi, vse hočete biti dekleta. Saj ste v enem oziru tudi res, ker se niste omožene. Vendar pa je čisto drugo vprašanje katere se sme pravzaprav prištevati k pravim dekletom. Katero je pravo dekle? Pravo dekle je tisto, ki je znalo tudi po huhih izkušnjah obvarovati svojo nedolžnost in ki je tudi zapisana v Marijino družbo. Ali so pa vsa dekleta taka? Se tudi vi vse take? Dvomim, zelo dvomim, preljuba mo a dekleta! Ako bi bile tudi vse v Marijini družbi, kar vas je tukaj, s tem še ni prav nič dokazano, da ste tudi drugače prava dekleta. Kar pa vas ni pravih deklet — le spomnite se na dvoje vrste vijolice — ste pač le konj ka dekleta. In kakor konjska dekleta. Taku tudi vijolice, napsadite jih kamor hočete magari v najlepši vrt, ne morejo nikdar postati prave vijolice, tako tudi kar ni pravih deklet med vami, zapišite se v katero katoliško družbo hočete, ostanete le konjska dekleta. Za vas in za vse druge take, ki jih ne vidim tukaj, pa vem da so, ni druge pomoči, kakor pomožite se, stopite v sveti zakonjski stan in tako postanete iz konjskih deklet še prav lahko prave katoliške žene. Amen! Iz nam došlih pisem o tej zanimiri pridigi, je razvidno, da je med dekleti ko so ta izraz v primeri konjskih vijolic slišale, nastalo tako razburjenje, da je misijonar svojo na dekleta prenešeno razlago o konjskih vijolincab, istotako razburjen končal. Radi vramemo!

Buren koncert pri patrih frančiškanih. Iz Novega mesta nam poročajo: Post je, resen čas za premišljevanje grehov in skesane pokore. „Gospodje“ nam iz prižnic prepovedujejo vsakoršne nepotrebne zabave, posebno pa godbo. To pa velja morda samo za nas, vsaj tako sklepamo iz sledečega slučaja: V našem frančiškanskem samostanu so imeli pobožni menihi v soboto pred cvetno nedeljo skupen obed. Ker je imela pobožna Marijina družba naših dijakov ta dan tudi malo oddihljaja od svojih eksercij (pobožnih duhovnih vaj), so jim patri frančiškani naročili, naj jim pridejo s svojimi godali malo posladkat revno meniško kosilo v tem resnem postnem času. Dijaki Marijino družbarji so se temu vabilu svojega načelnika patra Pavla res odzvali. Sam pater Pavel je prevzel šarzo kapelnika in pobožna družba je začela svirati na svoja godala. Pater Pavel je kot kapelnik te godbe sedel na nekem za-

kletne zatvore. Omare so tvorile nekaj poslednji obkop, stolca in mize pa je razmetala po izbi tako, da je nastalo borišče, posejano z zaprekami, ki so imele zadržavati napadalce. Znoj ji je tekel curkoma po obrazu. Lasje so se ji bili razpletli ...

„Dobro bo!“ je zarenčala.

Zvila jih je v mogočen voz in jih pripela z glavnikom.

„Zdaj pa orožje!“

Poleg zatvore je položila dve drvarski sekiri in vse raznovrstne nože, ki jih je mogla nabrali v kuhinji.

Ko je kondala ta utrdjena dela, je hitela v blaznih skokih navzgor in planila k oknu ter prevrnila pri tem veliko vrečo. Z vročičnim nemirnom se je ozrla na ulico: bilo jih je še vedno petnajst. Zdelo se ji je z gotovostjo, da čakajo še ojačenji, kajti Ronšrol in Lagard sta zrla venomer proti koncu ulice. Masinalno se je ozrla Mirta na hiše, ki so ležale nasproti. Vsa okna so bila zaprta, dasi je lil že svetel dan. Prebivalcem ni bilo nikakor do tega, da vidijo, kaj se bo gojilo. Kdor vidi kaj, je bil priča. In vedi vrag, kaj vse se lahko zgodi dobremu mešanju, ki je bil priča poličnega klanja. Eno samo okno je bilo odprto. Ženska je stala pri njem in gledala nepremično — ženska belih las, bledega obraza

boju in od tam dirigiral svojo Marijino-družbarsko filharmonijo. Med tem pa so pobožni patri frančiškani prebavljali svoje skromno kosilce. Kar se začuje zunaj pred vrati. Zunaj sta to godbo poslušala dva Marijine družbarja, ki pa niste člana filharmonije. To sta bila dijaka fr. L. in H. N. Za tem smehom se odpro vrata obednice, skozi odprta vrata pa skodi neki samostanski kozel po imenu Smrd, v roki polomljen dežnik držoč (z njim je pater Pavel taktiral). Planil pa je s tako silo, da je dijaka N. podrl na tla. Drugi dijak L. pa se je tega kozja ustrašil in zbežal, kozel pa za njim in ko ga dohitel, ga lopne s tako silo po glavi, da se je takoj zgrudil na tla. Med tem pa je prvi napadeni dijak že vstal in prihitel svojemu tovarišu ne pomoč. Pobral ga je in odšla sta prebita in krvaveča iz hiše miru in spoštovanju resnega postnega časa. S tem je bil tudi konec koncerta pobožnih patrov frančiškanov.

Za „nemški Schulverein“ je bila v Gradcu v opernem gledališču velika prireditelja, ki je dala čistega nad 5000 kron. Tako delajo Nemci v Gradcu in drugod. Pri nas pa še gledališče ne moremo napolniti, kaj še, da bi moglo gledališče sodelovati za obrambna društva.

V soboto dne 30. marca je bilo 300 odjemalcev v Angliškem skladišču oblek Ljubljana Mestni trg 5, kateri so vsi kupili kar potrjuje, da se tam kupi res ceno in dobro blago.

„Ljubljanska kreditna banka“. V mesecu marcu 1912. vložilo se je na knjžice in na tekoči račun K 2.663.373 22, dvignilo pa K 1.890.918.87. Skupno stanje koncem februarja K 15.002.587.53.

Vsem vkupaj je pokazalafge. Toliko so študirali, toliko pisali o luminem morku v noči 1. aprila, toliko zaljublencev je hvaležnim srecem pozdravljalo in željno pričakovalo ta dogodek, pa kaj je bilo? Nič! Tudi če bi bilo res lepo in jasno, bi se luna s svojim mrkom za Slovence ne brigala vsaj toliko prida, da bi se bilo izplačalo paziti na ta dogodek in to smo že v pondeljki št. povedali. Poleg tega pa je ravno ta večer in to noč prav pošteno deževalo. Zvezdogledom bi v bodoče svetovali, naj ne pušče lune mrkniti ravno za 1. april, ker, kakor smo to pot videli, je luna letošnji prvi april vsem vkupaj pokazalafge.

Postena, ali nepostena najditeljica. Na ljubljanskem živilskem trgu je neka gospa zgubila denarnico z nekaj čez 4 k vsebino. Komaj je nevede za to izgubo odla, kar pride neka ženska na dotičen kraj pa na de denarnico na tleh, ali vsaj delala se je tako, kakor bi jo bila našla. Odpre denarnico v priložnosti drugih žensk ter našteje za 70 vin. drobita. Vprašuje okoli stoječe ženske, če je katera izmed njih denar izgubila. Ženske pa so dejale da ne. „No, če ne, je ta ženska odgovorila - potempa nesem to stvar na rotož“. In je res takoj ne to izgubila. Komaj je pa odnesla pete, že se vrne ona gospa nazaj k prodajalki, od katere je nekaj kupila ter jo prestrašeno vprašani li našla njeno denarnico, v kateri je bilo 4 K denarja. Prodajalka ji je povedala da je malo popreje neka ženska našla denarnico, a v njej je bilo le 70 vin. Stvar policije bo, da se dožene ali je bila ona najditeljica postena in je našla drugo denarnico, ali pa je 4 K pobrala ona, glede ostalega pa le markirala.

Ne obrekuj svojega bližnjega! Dne 13. marca sta se Janez Uršič in France Bodlaj nekaj tožarila. — Pri tej priliki je France Bodlaj na hodniku pred razpravno dvorano razžalil svojega nasprotnika. Očital mu je, da ima on, Uršič, svojo trgovino nesnažno, da je nekoč v slanini, katero je pri njem kupil, našel miš in mačkine odpadke. Zagrozil mu je še, da dokler bo njegov jezik do-

segel, tako daleč bo on ljudi odgovarjal da ne bo šel nobeden v Uršičevo trgovino. Ker je Bodlaj to govoril pred več ljudmi in na takem prostoru kot je sodišče, ga je Uršič tožil tudi za to obrekovanje. Posrečilo se mu je dopriesti dokaz, da Bodlaj neopravičeno obrekoval dober glas njegove trgovine. Sodišče je sklenilo, da ima Bodlaj 5 dni časa premišljevat in se spokoriti za neutemeljeno obrekovanje.

Elektroradiograf „Ideal“ v Ljubljani. — Danes spored: 1.) „Žurnal Pathe“ (Novosti, šport, moda; požar palače Eynitable v New Yorku.) 2.) „Junato“, gumasti mož (zanimiv varietetni posnetek). 3.) „Morice“, bančni sluga (velakomično igra: Prince). 4.) „Oče in sin“, lepa drama, samo popoldne. 5.) „Uboga Jenny“ (učinokovni drama z Asto Nielsen, samo zvečer. 6.) „Le ne tašče“ (amerikanska veseliga. Učinkovost, samo zvečer. — Danes v sredo, od 5. do 7. ure dijaške predstave, ker bo utri, v četrtek, pelek in soboto kinematograf zaprt.

Trst-Primorje.

Da ne bo zmot! V slovenskih delavskih krogih v Trstu vlada nekaka napetost, ki se izraza v tem, da se je pri še nekaj let obstoječi „Narodni delavski organizaciji“ ustanovilo tudi „Slov. delavsko izobr. društvo za Trst in Primorje.“ Po našem mnenju bi mogli biti slovenski delavci v Trstu člani „N. D. O.“ in tudi „S. D. I. D.“ nikakor pa ne bi smelo biti med člani enega in drugega društva nobene napetosti, ali celo nasprotstva in zato priobčujemo prav radi poročila o delovanju obeh društev. To pa nekaterim — dobro je, da so to samo nekateri — ni prav in pravijo, da bi moralo stati „Jutro“ na strani enih ali drugih. Ne, prijatelji, ravno zato, ker smatramo, da med enim in drugim ne bi smelo biti nobene napetosti, še manj pa nasprotstva, bomo priobčevali še na dalje poročila o delovanju „S. D. I. D.“ in „N. D. O.“, ki bi morala biti strokovna organizacija vsega slovenskega narodnega delavstva v Trstu, kar „S. D. I. D.“ nikakor ni, temveč je njegova naloga samo izobraževanje delavstva. Ne bodimo vendar malenkostni, imejmo pred očmi interese slovenskega naroda v Trstu, ki sestojata v glavnem iz delavskih slojev. Složni naj bodo slovenski delavci, samo na tak način bodo mogli kaj doseči. Dobro je, da tako misli tudi večina našega delavstva in te vrstice smo napisali samo na naslov onih, ki morda ne mislijo tako.

Brezvestnost je, ako kdo zato, da se mašuje nad kom. mistificira kak list. Tako je nekdo vtihotapil pred nedavnim v „Jutro“ v odsotnosti našega glavnega urednika, ki je bolj previden in se ne da tako lahko mistificirati, dve notici proti „Trgovsko-obrtni zadrugi“ v Trstu, češ, da ne dovoljuje posojil slovenskim obrtnikom, četudi ponujajo ti dovolj varnosti. Vse to pa ni resnično, ker „Trgovsko-obrtna zadruga“ še dovoljuje posojila, ali kar na slepo tega vendar ne more delati, temveč mora gledati na to da, ji bo denar tudi vrnjen, kakor delajo tudi vsi pametni zasebniki, ne samo denarni zavodi, ki poslujejo s tujim denarjem. Napisali smo to, ker nočemo nikomur storiti krivice, kakor je to storil dotičnik, ki je naše uredništvo mistificiral.

Narodna delav. organizacija.

Skupina Lloydvega arzenala N. D. O sklicuje za četrtek, 4. t. m. ob 6 in pol uri pop. shod v prostorih N. D. O. pri sv. Jakubu.

Danes ob 8. uri zvečer seja centralnega odbora.

trenotku se je zdelo res nekaj nenavadnega, fantastičnega in strašnega.

„Ohe, Mirta! Lepa moja Mirta! Ali vsak dan tvoja navada, da s takim rohnenjem bu-diš uboge goste, ki ti jih pošilja hudič?“

In Roajal de Borever se je pokazal, smehljajočega obraza.

„Kaj pomeni to delo?“ je povzel.

„Saj vidite, da meljem dišave“, je odgovorila Mirta suhoparno.

„Vedno si slabe volje, Mirtica. Vrag naj vzame tvoj mlin!“

„V krčmi je zmerom treba dišav“ je dejala ona mirno.

Borever se je zagrohotal.

„A kakor kaže“, je dejal, „hočeš začiniti ljudem, o kakršnih govori mesir Rable v svojih povestih?“

„Vašega Rable'a ne poznam, toliko pa vem, da je ta dišava namenjena veliki tolpi volkov.“

„Naj bo. Kakor skrivno razodetje govoriš, Mirta. Lačen sem, dej mi jesti. Pa nikar me ne spomni, koliko sem ti že dolžan. Oh, pa kako si bleda danes!“

„Zle sanje imam ki mi tarejo srce.“

„Mirta, Mirtica, ne razumem te, toda norim od gladi: ne moreš si predstavljati kako sem lačen.“

„Pojdite dol, miza je pripravljena.“

Naprej!

Slovensko delavstvo v Trstu se je začelo močno gibati. V zadnjem času se je pojavilo nekaj, kar mora navdati narodnega človeka z nepopisnim veseljem. — Nastal je namreč kar naenkrat preobrat. Pred par meseci smo imeli pred očmi maso, ki se prav nič ni zanimala za organizacijo, medtem ko je sedaj vse drugače. Slovenski trpini so začeli spoznavati moč organizacije, ki je edino ostro nabrušeno orožje proti izkoriščevalstvu. Slišali so da je v združitvi velika moč, ki jim bo odstranila marsikatero bol. Spoznanje torej, to srečno spoznanje, da bodo — našli slovenski trpini le v združitvi in edinosti svoje pravice, se je vrinilo med slovensko tržaško delavstvo. In navdušeno agitira in dela vsak posameznik da postane v kratkem moč slovenskega delavstva ob adrijanskem morju živejša — velika. V kratkem času, v teku par tednov, se je živo pokazalo, da je njihovo delovanje zelo resno: Več sto delavcev ki so do danes stali daleč proč od organizacije, se je pridružilo močni armadi bojevnikov.

In to v tako kratki dobi! V vrsto sotripinov so stopili, da se z njimi bojujejo za zboljšanje svojega življenja. — Napravili so svojo dolžnost. Da je resnost s katero delujejo velika, je razvidno že iz tega, da se niti ne zmenijo za hujskarije socialnih demokratov, da jih pri tem blaznem počenjanju, ki škoduje delavstvu, nočejo posnemati. Slovenski delavci se namreč tega zavedajo, da je skupen nastop silno potreben, da si z medsebojnim klanjem in pretepom delavstvo le samo sebi jama koplje. Tega se torej zavedajo člani N. D. O., medtem ko delajo soc. demokrati ravno nasprotno: V delavcu, ki pripada N. D. O. vidijo človeka, katerega je treba spraviti v bedo, pomanjkanje, treba mu je prizadeti udarec, ki peče ne samo njega, ampak celo družino. Člani N. D. O. jih torej ne posnemajo, ampak neumorno delajo za organizacijo, medtem ko soc. dem. sovražijo in pišejo po listih proti delavstvu.

In kaj se bo zgodilo? Nič drugega kakor to, — da bo organizacija proti kateri se sedaj tako vpije, slavila v kratkem zmago, veliko zmago. No, da bo res tako, to se vidi že sedaj. Kaj bi se soc. demokrati zmenili za N. D. O., ko bi se jim je ne bilo treba bati? Gotovo ne. Molčali bi. Ker pa vidijo, kako se dviga dan na dan masa organizirane slovenskega delavstva, ki pozna socialdemokratični terorizem, ki pozna stremenje soc. demokratov po strankarskih koristih, ne pa delavskih, zato se tresejo in ne vedo kakšne metode bi se posluževali, da bi preprečili hitri razoj N. D. O. Do tega pa ne pride. Prepozno prepozno ste začeli. N. D. ima pred seboj lepo bodočnost. — Razvijala se bo.

Razvoj časa pa bo privedel do tega, da bo postala N. D. O. to, kar mora postati. Da do tega pride bomo delali. Nič ne bomo sovražili druge delavske organizacije, ampak bomo imeli le naš ideal, naš veliki končni cilj pred seboj. Predoigo bi ne dospeli do njena, ako bi se pripravili s soc. demokrati. Mi pa hrepenimo po tem, da utolajimo naše hrepenenje. zato moramo naprej. Delali bomo ne oziraje se ne na desno, ne na levo, da dosežemo velike uspehe, kajti to je naš namen. Delavstvo vidi, da je tako prav, zato se nam pridružuje. In v resnici se bodo izpolnile želje vseh po pravici hrepeneljih. Želje naše pa spremlja boj, ne namenjen delavcem, ampak onim, ki so proletarijat obsodili na suženjsko življenje. Zmago tega boja bo pa sodila bodočnost.

Štajerska in Koroška.

Velikim goljufijam so prišli na sled. — Graško deželno sodišče se bavi z neko kazensko zadevo, ki bo zelo obširna. Gre se za goljufije nekega mladega sleparja Janeza Frica Treu, 26 let starega v Trbižu na Koroškem rojenega in tja pristojnega. Lastni rojaki Treu, spoštovani ljudje, ga ne smatrajo več za svojega, so mu vstop v domačo hišo prepovedali, a vendar ga je oče še večkrat z denarjem podpiral, da ga reši. Stanovan je nazadnje v Gradcu na Keplerjevi cesti, ter se prijateljem in znancem predstavljaj kot uradnik oziroma zastopnik velike premogovne tvrdke Gans & Komp. iz Linca. Po zvijači je od svojih prijateljev in znancev denar na posodo dobival. Tudi štrajk angleških rudarjev je izkoriščal v sleparske namene. Navedel je namreč, da mora zaradi splošnega štrajka delavcev veliko množino premoga v domači deželi, v nadomestitilo angleškega premoga, nakupiti in bo pri tem velik dobiček napravil, in da za dana mu posojila lahko zelo visoke obresti plačuje. Posrečilo se mu je, pridobiti tudi nekaj svojih znancev kot poroke za večje posojilo. Med oškodovanimi se nahajajo tudi taki, ki so dali Treu — posojila v znesku več sto do 1000 K. Dosedaj se jih je oglasilo že čez dvajset od Treu oškodovanih, je jih pa še veliko več, ker mnogim še ni znano, da je Treu ko je dobil od doma 700 K, pobegnil. Še oni večer pred begom, navzoč pri pevski vaji, si je od prijateljev izposodil

manjše zneske. Iz gostilne ki se nahaja v hiši, v kateri je stanoval, je šel Treu v svoje stanovanje, zaklenil nekaj perila in eno obleko ter druge stvari v kovčeg in izročil neki tamkaj stanujoči gospe z naročilom, da jej že naznani naslov, kam naj se pošlje, in okrog polnoči z brzovlakom neznanu kam izginil. Imel je gotovo veliko denarja nabrane in tudi potni list za tuje dežele. Za par dni so ga hodili upniki tirjat, a so izvedeli, da je pobegnil. Izdali so za njim tiralice. Kot poroki so oškodovani: tamošnji trafikant za 300 K, brat Treu za 1000 K in potem za 1600 K kot porok, od trafikanta je izvabil razven tega še 400 K. Najbolj pa je osleparil svojo rojakinjo, s katero je v Trbižu skupaj v šolo hodil. Dekle je imelo dobro idočo delikatesno trgovino. Posrečilo se mu je jo spregovoriti, da je opustila tamkaj trgovino, trdeč da bi se taka v Goštingu bolj obnesla. Dekle je izročilo izkupnino za prodano trgovino Treu-u, katerega je smatrala kot nekdanjega šolskega tovariša, za zvestega prijatelja, v shrambo. Reva je seveda sedaj ob vse imetje prišla. Pred odhodom se je Treu izrazil, da se pelje samo v Maribor, a to je omenil le za to, da bi prikriš s tem smer svojega bega.

Narodni dan dunajskega učiteljstva. Na zborovanju delegatov dunajskega učiteljstva 20. t. m. se je na predlog občinskega svetnika Gussenbauerja, lastnika vile Lanek na Bregu pri Celju, sklenilo ob priliki izvedbe regulacije plač v zahvalo vpeljati po izplačilu zvišanih plačnih zneskov na vseh dunajskih šolah zbirko u korist nemškimi obrambnim društvom. Prispevki se razdele na enake dele nemškemu šulferajnu in Südmarki. To bo izvedla dunajska zveza šolskih voditeljev.

Koze. Na lukajšnjem okrajnem sodišču vjhra od 28. t. m. bela zastava v znamenje da ni nihče zaprt.

Neprava ljub. zan. V gostilni pri Lastovski v Gaberjih pri Celju popivala sta 27. t. m. pekovski pomočnika Štefan Lukan in Janez Kramer ter nekdanja ljubica Lukana, Amalija Gangl. Med nekdanjim ljubimskim parom prišlo je do pretepa in Gangl je polila svojega bivšega ljubčka Lukan s pivom.

Vlomi pri Mariboru. V nočeh 27. in 28. marca so v Pristavi pri Mariboru pri dvanajstih posestnikih vlomili oziroma skušali vlomiti. — Pri šestih posestnikih odnesli so vino, puško, harmoniko, moške in ženske obleke v skupni vrednosti 800 kron. — To izvršuje menda organizirana tatinska banda.

Nevaren položaj. 28. marca je vozil v postajo Hrastnik vlak. Na strehi nekega vagona tega vlaka se je nahajala čunja, ki se je vsled isker lokomotive vnela. V tem vagonu je bilo okoli 10.000 kg. smodnika ter je bila nevarnost da bi ta eksplodiral, ker bi ogenj lahko skozi napravljeno zračno luknjo na strehi tudi v notranje prostore vagona segel in bi se smodnik vnel. — Vagon so v Hrastniku odstranili in tamošnji železniški uslužbenci in orožniki ogenj pogasili. S tem so preprečili ne le veliko škodo, ampak tudi veliko nevarnost za sosednje hiše.

Šulferajska podružnica v Razvanju pri Mariboru je imela 25. t. m. v gostilni župana Pukl-a svoj občni zbor pod predsedstvom dr. Tauscha. Podružnica je odposlala na glavno vodstvo 203.66 K ter ima še fonda za stroški vrtec 36.58 K. V odboru so: gostilničar Trinko, Martin Pukl itd. Dr. Tausch je predlagal naj se vrši na prazgodovinskem gradu (Wallburg) na Pohorju v poletju slavnost, kar se je sprejelo in določilo isto na dan 7. julija t. l. V odboru za predpriprave so: Pukl, Trinko, Novak, Pristernik ml., Anitsch, Alojz Korošec in drugi. Končno se z ozirom na sklepe večine podružnic na Spod. Štajerskem, sklene, protistirati proti psovanjem štajerskega referenta nemškega šulferajna dr. Bauma, od nekega govornika za časa zadnjih deželnozbornih volitev ter mu izrekajo popolno zaupanje.

Turška vlada v dolenski metropoli. Mlade dečke iztrajajo... Zapirajo jih v deželno prisilno delavnico.

Konec.

Kinematograf zapeljivec v tatvini.

Povod k nastopnim dogodkom je dal neki kinematograf ki je začetkom zime izvajal svoje predstave v novomeški Citalnici, ki iz gotovih razlogov še danes žaluje po njemu. Ta dogodek v sicer dolgočasni dolenski metropoli je bil dogodek posebne vrste za mladino. Posebno za tiste, ki niso imeli denarja pa bi radi videli kinematograf.

Med temi je bila tui Jankeljnova „akcijska“ družba za povzdigo tatinskega prometa. Po nasvetu kolovodje Jankeljna so napravili obisk v restavraciji Kloklič. Kot posebne vrste družba niso šli kot navadni ljudje skozi vrata, ampak skozi okno v gostilniške prostore. Tam jim je bil na potu nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda in ker so bi i prepričani, da jim to napoje pripomore do obiska v kinematograf, so ga vzeli seboj.

Kdo vse je bil pri tem „posetu“ navzoč, ni naša stvar preiskavati. Imamo pa v ro-

in žalostnih potez... Mirta se je umeknila, prekrizala se in šepnila:

„Dama brez imena! Oh! Ona pomeni nesrečo! Slaba se nama obeta!...“

Kaj je neki gledala dama brez imena? Da je bila Mirta manj zbegana in da je pozorneje pogledala ženo, bi bila videla da ne zra niti na ulico, niti na krčmo, na nič razen dveh mož. Videla bi bila, da počiva njeno blede oko na teh dveh možh kakor žarek prokletstva... In videla bi bila, da sta ta dva moža maršal in veliki profos, Jakob d'Albon de Sent-Andre in Kajetan de Ronšrol.

Odmikaje se od okna, se je Mirta spoteknila ob vrečo, ki jo je bila prej prevrnila. Nestrpno je zagodrnjala. Toda ko so ji padle oči na to vrečo, se je zdajci nekako zamislila. Smehljaj ji je razjесnil obraz. Lepa in strašna je bila v tem trenotku. V kotu tiste sobe je stal ročen mlin za mljenje dišav. Zagrabiti vrečo in stresti četrt njene vsebine v mlinovo žrelo, je bilo delo trenotka. Mirta je začela mleti z besno hitrostjo. Ko je domlela, je stresla dobljeni prav v zabojček in nanovo napolnila mlin, ki je brnel z zamolklim glasom. Cesto je tlačilo smrtno molčanje. V strahu so molčale sosednje hiše. Četa pred krčmo je delala svoje poslednje priprave. Banalno kuhinjsko delo v takem

kah zagotovilo, da se tega dejanja nista udeležila dečka, ki nudi povod naslevu teh sestavkov, to sta

junaka Birne in France Hrovat.

Doma sta iz ene zadnjih hiš v Kandiji. Ta dva dečka najslužita v svarilen dokaz, kake posledice rodi na Dolenjskem izseljevanje v Ameriko. Oče teh dečkov je že delj časa v Ameriki. Doma je pustil ženi kopico nedoraslih otrok, in seveda dolžnost zanje skrbiti. Da je pa mati to dolžnost mogla izvajati, je morala iskati v mestu zaslužka, vsled česar neizogibno sledi, da je morala trpeti druga dolžnost matere: vzgoja otrok. Kako naj vboja mati, ki je navezana večkrat dan in noč istati zaslužka, izvršuje najsvetejšo dolžnost, voditi vzgojo več otrok? Vsaj je dandanes vzgoja še tam težavna, kjer jo vodita oče in mati v rednem družinskem življenju. V teh slučajih pa ko je oče več let odsoten od doma, ko je tudi mati navezana iskati zaključka izven doma, so otroci prepuščeni samim sebi. In iz takih slučajev obstoji pravzaprav danes večina Dolenjske, zato pa je tudi v tem delu dežele največ žalostnih posledic zanemarjene vzgoje.

France je star 13, Bine (Albin) pa 11 let. Zašla sta v Jankeljnovo „Akcijsko“ družbo, sodelovala oziroma sodeležna sta bila le v slučajih, ko je družba napravila svoj obisk prodajalca slaščic. V teh slučajih sta bila le toliko deležna, da sta po razdelitvi dobila svoj delež in ga pojedla. Pri vplomu pri Kokiču pa dečka nista bila prav nič deležna. Navzlic temu pa je ravno njim zadela najhujša kazen, ki se navadno nalaga le največjim hudodelcem. Da spoznamo vir taki obsodbi si moramo na kratko ogledati

Golijevo demišljavo občutost.

Ko je Golija stanoval še v Šukljevem gradu blizu domačije teh dečkov, se je nekoč dogodil ta le nevrjeten, a resnicem slučaj: Dečkova sestra gre v družbi mladih dečkov čez Kandijo, pred to družbo je šel Golija po cesti. Ko je bil že nekaj korakov oddaljen, se začne mlada družba za njim smejeti in sicer iz čisto nedolžnega povoda. Ko pa Golija zasliši ta smeh, se obrne in gre nazaj. Oblastno se ustavi pred deklico in zavpije nad njo. Kdo pa ste Vi? In visoki gospod praktikant je hotel na vsak način zvedeti, zakaj se dekleta smejejo. Pozneje je pustil poklicati mater na okrajno glavarstvo ter ji zagrozil: **Vašo punco pustim zapreti, ker se je na cesti — smejala.** Da, nevrjetno, tako daleč sega oblast mladega praktikanta pri novomeški politični oblasti, ki je lahko ponosna nanj. Mati in hči sta pričakovali, kdaj Golija izvrši svojo obljubo, pa do danes-g. Golija še ni imel časa za to.

Golija je s tem svojim nastopom povzročil, da ga bratci omenjenega dekleta od tedaj niso več pozdravljali. To pa je Golija zopet bolelo.

Drakonična obsodba.

Golija si je zgorej omenjeni slučaj dobro zapomnil. Glede vploma pri Kokiču sta bila med drugim osumljena tudi Bine in France Hrovat. Obsodba pa se je izvršila tako: Jankelj kot provzročitelj in glavni krivec tega dejanja je bil obsojen na 8 dni zavora, drugega se mu ni zgodilo nič. Franceta Hrovata pa je Golija obsodil na 14 dni in Bineta na 11 dni zavora na rotovžu K razpravi in obsodbi se mater dečkov ni prav nič obvestilo. Takih „malenskosti“ g. Golija ni vajen.

Kazen izstradanja.

Diktatorja kazen sama ni bila zadosti. V zaporu so pustili dečka tudi stradati. Le vsaki drugi dan sta dobila je-iti. Sicer pa so jima dajali trikrat na dan malo kruha in vode.

V poboljševalno šolo na Rakovnik.

Ko je Bine dostal svojih 11 dni, ga je Golija poslal naravnost iz zavora v poboljševalno šolo k Salezijancem na Rakovnik. Nič toliko ga ni pustil iti domov, da bi se dečka preobleklo. Tudi mater ni nihče vprašal, ali je s tem zadovoljna ali ne.

3 leta v deželno prisilno delavnico.

Glede 13-letnega Franceta pa je Golija mislil, da je najbolje če ga pusti za 3 leta zapreti v deželno prisilno delavnico. Tako je tudi storil. Po prestani kazni, je izpustil Franceta domov. Deček je bil komaj en dan doma, že pride kandidjanski policaj na dom ter pravi, da mora deček na okrajno glavarstvo. Na vprašanje zakaj, ni vedel stražnik nič gotovega povedati. Vzel je dečka seboj na glavarstvo.

Golija je imel že vse pripravljeno in s prvim vlakom so dečka odpeljali v rumeno hišo ob Ljubljani, kjer bo po Golijevev zatrdilu moral ostati 3 leta.

Vodstvo deželne prisilne delavnice pa je spoznalo (še le sedaj, ko je bil deček že notri), da je France vendar le premlad za razmere v prisilni delavnici. Posvetovalo se je o tem pri sod. svetniku Milčinski-jemu, ali bi ne bilo bolje dečka dati raje na Rakovnik. Milčinski je baje temu pritrdil. Kako se bo to vprašanje rešilo, nam še ni znano. Vemo le, da se je ta drakonična obsodba izvršila brez privoljenja varuha in brez vsakega obvestila matere.

Pobeg iz Rakovnika.

Binetu je postalo na Rakovniku dolg čas. Študiral je, kako bi se rešil iz tega zavoda. Ko se je odločil, da gre na vsaki način domov, je nekoč neopažen skočil skozi okno in v družbi nekega tovariša, tudi doma iz Dolenjske, pobegnul od pobožnih Salezijancev na Rakovniku. Človeku se skoro nevrjetno zdi, da sta imela dečka v 11. letu starosti toliko poguma to dolgo pot iz Ljubljane do Novega Mesta peš prehoditi. Hodila sta poldrugi dan do doma.

Nazaj na Rakovnik.

Mati ubeglega Bineta se je takoj zglašila pri Goliju. Ta pa ji je ukazal, da mora dečka takoj odpeljati na Rakovnik. Ne da bi ji bil pustil domov, morala je od glavarstvo naravnost na vlak in z dečkom v Ljubljano. Šla je prosit g. svetnika Milčinskega za svet, kaj naj stori, da dobi v prisilno delavnico zaprtega dečka nazaj. Pa g. Milčinski se je, kar se nam jako čudno zdi, postavil na stališče, da ga tuje razmere ne brigajo. (O tem bo treba še izpregovoriti resno besedo).

Materi se je od druge strani nasvetovalo, naj za enkrat pusti Bineta na Rakovniku, obrne pa naj se zajedno z varuhom do novomeškega prosta, ki ima glas in uplívno besedo pri ondotnem društvu za mladinsko oskrb.

Take reči se torej uganjajo še v 20. stoletju in s takimi obsodbami misli Golija izboljšati zanemarjeno mladino v Novem mestu in okolici.

Niti na Turškem kaj takega dandanes ne najdete več!

Brzobjavne vesti.

Zopet se govori o demisiji vojnega ministra Auffenberga.

Dunaj, 2. „Extrablatt“ se poroča iz Budimpešte, da se v ondotnih političnih krogih zopet govori in zatrjuje z gotovostjo o najbližji demisiji skupnega vojnega ministra generala Auffenberga.

Črni štrajk.

New York, 2. Vsi premogariji vseh premogovnikov so vstopili v štrajk, vsled česar je delo v vseh premogovnikih vstavljeno. Štrajkovi razpolagajo z ogromnim štrajkovskim zakladom. Sicer sta pa obe stranki jako optimistični glede izida tega štrajka. Nadejati se je, da se štrajkovi v kratkem sporazumijo z delodajalskimi družbami.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut. Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polič) v Trstu.

Oblastveno konc. posredovalnica za mestno zastavljalnico, posreduje za vse v zastavljalnico stroko spadajoče posle v Kolodvorski ulici št. 6 prtiličje v Ljubljani. Pojasnila brezplačno **Fran Bergant.**

Romeo Doplicher

trgovina s klobuki

TRST — Corso št. 30 — TRST

Prodaja klobuke prvih tovarn, posebni izbor trdih angleških klobukov Velika zaloga čepic za popotnike in športnih.

RESTAVRACIJA **ALLA STAZIONE** Trst, trg pred juž. kolodvorom 3 (Nasproti južnega kolodvora). Priporoča se slavnemu občinstvu in potnikom, ki potujejo skozi Trst za obilen obisk. Teč se izvrstno pivo in vino prve vrste. DOBRA KUHNJA — POSTREŽBA TOČNA **GENE ZMERNE** Lastnik Anton Andrijanič, bivši vratar hotela „Balkan“.

Vekoslav Plesničar

TRST ulica Giulia 29 TRST

Trgovina z vsakovrstnim jestvinskim blagom, razpošilja blago v mestu franko na dom in na deželo po dogovoru.

Postrežba točna in solidna. — Konkurenčne cene

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhotu, teženje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi — Dobiva se samo v lekarni pri „Črnem orlu“, Novi trg v Celovcu.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

Vinko Skerk - Trst

Via Acquedotto št. 15. — Podruž.: Via Miramar št. 11

Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, kroat in vse predmete za pečl. Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemna vina in likerji v steklen. Brezpl. postrežba na dom Kruh in slaščice izdeluje igieničkim električnim strojem

ALOJZIJ POVH

slovenski urar

Trst — Via del Rivo 26.

Dveletno jamstvo, popra vila, obisk na dom, zlato, dragulji to nizki ceni.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša **ZEFIRE** Prekop Skorkovskij in sin v Humolec, Ošika. **ZEFIRE** na zahtevo franko. — Zelo zmerno cene. — Na željo dajam tukaj izgotovljati gosposke obleke.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odpravo solnčnih peg, kakor tudi za pridobitev in ohranitev nežne, mehke kože in belega teinta ne obstoji boljše milo kot svetovno znano **Steckenperferdovo** milo iz lilijinega mleka (Steckenperferd-Lilienmilchseife), znamke Steckenperferd, od Berganna & Co., Tešen ob Elbi. — Ko ad stane 80 h in se dobi v lekarnah, drogerijah, parfimerijah in vseh slinih trgovinah. — Ravnotako se obnese Bergmannova lilijiska krema „M a n e r a“ naravnost čudovito za obranitev nežnih, belih rok pri damah; dobi se posvod po 70 h.

Josip Skubich

ima na razpolago

veliko izbero obuval

za gospe, gospode in otroke najmodernejših oblik
Moški čevlji od K 12 do K 21
ženski nizki „ 9 „ 19
„ visoki „ 12 „ 21
otroški čevlji od št. 20 do 26, K 3.50 do K 4.50
„ „ „ 26 „ 22, „ 5.50 „ 9.50
„ „ „ 29 „ 34, „ 8. „ 9.50

Serravallo's

železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Dravno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom — in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet. **Izborni okus.**

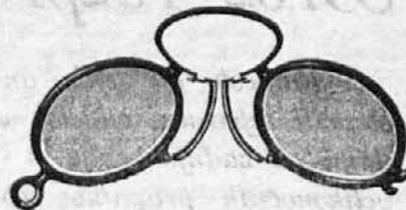
Večkrat odlikovano.

Nad 6000 zdravniških spritoval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj, TRST-Barkovlje.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg št. 9.

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno konces. optik in strokovnjak svoj

optični zavod,

kakor ščipalnice in očala natančno po znanstvenih in zdravniških predpisih, topломere, zrakomere, mere za višino, daljnogleda itd.

Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji po najnovjšem sistemu z električnim obratom urejeni delavnici.

— — **ceniki brezplačno.** — —

5000 K zaslužka

plača u onemu, ki dokaže, da moja čudežna zbirka

300 kosov za samo 6.50 kron

ni prilžnostni kup in sicer: 1 prava švicarska sist. Roskopf-pat. žepna ura, dobro ideča in točno regal. s pismeno 3 letno garancijo tovarne, 1 amerik. doublezlata verižica, 2 amerik. doublezlata prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlačena garnitura (maršetni, ovratniški in prsní gumbi), 1 amerik. žepni nož (5 delni), 1 eleg. bela kravata (vzorec po želji najnovjše fazono), 1 krasna kravata igla s similibiljantom, 1 krasna damška broša (zadnja novost, 1 koristna popotno toaletna garnitura, 1 elegantna prava usnjata denarnica, 1 par amerik. bombonov s imit. draguljam, 1 pat. angl. vrom. barometer, 1 sal. album s 36 umet. slikami in najlepšimi razgledi sveta, 1 krasni ovrtni in lasni koljer iz prvih orijental. k. biserov, 5 indijskih proroških hudčikov, ki zabavajo celo družbo, in še 250 različnih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni in nepogrešljivi, gratis. Vse skupaj z eleg. sistem Roskopf žepno uro vred, ki je sama dvojnega vredna, stane 6 K 50 h.

Dobi se po povzvetju ali proit predplačilu (tudi znanke se sprejmejo) od:

J. GELB, razpošiljalnica Novi Sandec št. 122.

Če se naročita 2 zavej., se 6 najfinjših platnenih žepnih roboev zastoj pridene. Za neugajajoče denar brez vsega takej nazaj, tako da je vsak riziko izključen.

Splošna priljubljenost

preskušenege „**Franckovega**“

kavinega pridatka z kavinom

mličnikom pripisati je njega

nedosežni izdatnosti v jedru,

okusu in barvi.

Ivan Krže

Trst, Piazza S. Giovanni 1.

Zaloga kuhinjakih in kletarskih potrebščin in lesa in pletenin, škafov, brent, debrov in kad. lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbaset in ter mnogo drug h v to stroko spadajočih predmetov **Priporoča** svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, tevnije, e-maila, kositerja ali alu-minija, nadalje, klekoid. — Za gostilničarje pije, kroglice, zelnjano in stekleno posodo za vino.

Ponos

mojih čevljev so pravi

Kaučuk podpetniki.

Trpežno, — elegantno, — higijenično.

Brez razprodaje 75% ceneje.

Namesto, da veliko anonsiram odločil sem se radi draginje otvoriti separaten oddelek v southerainu z oblekami za gospode in dame od zadnje sezije s 75% znižano ceno, da prodajam do velikonočnih praznikov občinstvu, katero reflektira na ceni in dober nakup.

Pošiljam tudi na izbiro na deželo.

Ogromna svežih najnovjših oblek in površnikov za gospode in dečke, ter konfekcije za dame in deklice po znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana Mestni trg št. 5.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani — Podružnica v Gorici, Celovcu, Sarajevu, Splitu in Celju.

Delniška glavnica K. 8.000.000.

Rezervni zaklad K. 800.000.

obavljajo najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako poveljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. — — — Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi 4 1/2%

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

„VYDROVKA“

ta dobra žitna kava.

otročka moka, oblati in drugi izdelki edino svoje vrste.

Časopis „Domači Prijatelj“ — Zahtevajte cenik.

VYDROVA TOVARNA HRANIL PRAGA-VIII

Hiša z gostilniško koncesijo

in trafiko ter mesarska obrt z vsemi pripravami v znamenitem letovišču se radi družinskih razmer **proda.**

Poslopja so ob glavni cesti in v bližini farne cerkve. Mesarija je brez konkurence ter potrebuje mesečno povprečno 16 goved I vrste, nad 30 telet, 15 prašičev in drobnice. Gostilna konsumira 60-70 hl vina nad 100 hl piva in razmerna precej žganja. Konsum je mogoče podvojiti. — Pojasnila daje anonična pisarna „Universal“ Ljubljana Sodna ulica št. 4.

Največija in najbogaljša

1887

1912

Največiji in najbogalejša

Edino zastopstvo „Fuch“ koles, za celo Kranjsko. Najboljši šivalni stroji od 70 K naprej.

precizijskih ur

zlatnine srebrnine briljantov.

Lastna tovarna ur v Švici.

Konkurenčne ure

K 3.50 K 4.- K 5.-

Fr. ČUDEN — Ljubljana

urar, trgovec in posestnik; delničar družbe Union Horlogère.

Lepi plakadi za gostilne in pisarne zastoj.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. — Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. — FILIALKA Sv. Petra cesta. — Telefon št. 273

Ivan Jax in sin v Ljubljani

* * Dunajska cesta števil. 17 * *

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“

Osrednja Banka českých hranilnic Piazza Ponterosso 2

Podružnica v Trstu

Obrestuje vloge:	Obrestuje vloge:
4 1/4 0 0	4 1/2 0 0
4 3/4 0 0	4 5/8 0 0

povračno obrestovanje

na knjižice ☉☉ na računu in fixe vloge ☉☉ premijne vloge

Vse bančne transakcije. ☉☉ Uradne ure od 9-12, 2-5.

Delniška glavnica K 25.000.000

Vloge do K 100.000.000

Ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, kravatte igle ter sploh vsakovrstno

zlatnino

prodaja se naobroke.

Trst, ul. Barriera vecchia 25, II

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. n. z.

☉☉ obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 | 0 | 0

v Ljubljani

☉☉ brez vsakršnega odbitka. ☉☉

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * *

Popolnoma varno naložen denar. * * *

Rezervni zaklad: K 7.000.000.